

İŞ BÖLÜMÜ VE GELİRİN AKIŞI

Ord. Prof. Erwin GRAUE

Bu yazının maksadı iş arzı ile iş bölümü arasındaki münasebetleri araştırma, ve bilhassa iş bölümünün artma derecesinin, ekonominin bütünü ve nisbeten kıt olan iş arzı üzerine icra ettiği tesirleri bulup çıkarmadır. Bu meselenin umumî veçhesi bakımından, bu bilhassa Birleşik Devletleri ilgilendirmektedir. Burada muhtelif tesirlerin neticesi olarak, yeni teşebbüslerin meydana çıkma nisbeti yüksek bir seviyeye göre ayarlanmıştır: Pazarlar oldukça açıktır, fiziki kaynaklar boldur, nazari ve tatbiki ilimler çok inkişaf etmiştir. İş gücü nisbeten nadir, nakdi olarak pahalı ve dik başlıdır. İş gücünün nisbeten nadir ve pahalı olduğu zamanlarda firmaların, istihlal faktörlerini daha idareli bir terkibe baş vurma yolunu tutacakları ve netice itibariyle uzun vadeler içinde yenilik vetiresinin tesirlerini göstermesiyle, iş gücünün temessül edileceği umumi bir kaide olarak söylenebilir. Bu temayül ve vakıayı teyid eden tarihi ve amprik deliller kâfi derecede mevcuttur. Bununla beraber halledilmemiş mesele, devri işsizliğin kısa vadeli neticeleri bahsidir. Devletin harekete geçmesini icabettiren bu işsizlik hâdisesi bir çok yeni meselelerin meydana çıkmasına sebep olmuştur. Bunlardan bir tanesi talebin müteakiliyeti münasebetidir. Diğer iş gücünün nisbetle, sermaye vasıtalarına erişme nisbetidir. Üçüncüsü de enflasyon tehlikesidir. Toplu olarak ifade etmek icabederse, devletin müdahale ve himaye politikası, çalışma seviyesi ve sermaye akışındaki devri istikrarsızlığı halletmeye muktedir midir?

İhtiyaten bu noktaya da işaret etmek icabeder ki, sermaye vasıtalarının kine karşı iş gücünün meydana çıkması nisbeti yanında, iş gücünün kıtlığı meselesiyle yakından ilgili diğer bazı tesirler de mevcuttur. Bununla beraber hiç biri yeniliklerin ilerletici kuvvetleri kadar esash ve iktidarlı değildir. Bu analizde, bahsi geçen bu diğer sebepler nazarı itibara alınmayacaklardır. İşçi teşekküllerinin, mevzuatın tesirleri ve belkide makina medeniyeti içinde insanların asabi olmaya temayül ettikleri vakıası malûmdur.

Herşeyden evvel, iş bölümü umumi prensibinin burada kısaca tekrarı, ehemmiyetini tebarüz ettirme bakımından yerinde olabilir.

Modern bir sanayi işletmesinde, maliyet verimliliğinin ilk mes'uliyeti, istihlal vetiresinde az iktisadi olanlar yerine çok iktisadi olanlar ikame etme yollarını araştıran verimlilik mühendisine ait bulunmaktadır. Makina ve işçinin basit ve muayyen çalışma tarzlarında daha fazla makinalaşma ve daha verimli çalışma kombinezonu bulma şansları mevcuttur. Herhangi bir fiziki eşyanın kullanılmaya başlanmasının muvaffakiyetli olup olmadığı hakkında fikir beyan etmek için, bu makinanın iktisadi manada da muvaffak olup olmadığını muayene etmek icabeder. Bu iktisadi mana makinanın maliyeti ile alâ-

kalı bir keyfiyettir; elde edilme maliyeti yahut masrafı, işletme masrafı ve iş programının bütün halinde işleminin verimli olmasında birbirine sıkı surette bağlı fabrikanın diğer aksamının munzam maliyeti. Maliyet kombinezonları, istihsalde yenilik getirenlere, müstakbel masraf verimliliği ve nisbi masraf avantajları hakkında bir fikir verebilir. O müstakbel talep, müstakbel efektif talep, ve istikbalde talep ve satın almanın nisbi istikrazı hakkındaki tahminlerine göre yeni masraflara girer. «Karaya çıkmak için sahilin temiz olduğundan» iyice emin olmazsa yeniliklere girişmeyecektir.

Sermaye yatırımı ve onun muhtemel verimliliği sayesinde temin edilecek rantabilite, yeni teşebbüsün, içtimai ve iktisadi rolünü tayin eden bir miyardır. Sermaye yatırımı, bir faktör serisinin diğeri yerine fiziki ikamesi demek değildir. Sermaye yatırımı haddizatında, munzam müstahsiliyet imkânı artışı talebinden ibarettir. O daha yüksek bir istihsal seviyesine karşı efektif taleple doğrudan doğruya münasebette olmak üzere yeni maliyet avantajları imkânlarından ibarettir; bunun hesaplanmış vetiresinde malların birbirlerine karşı mütakabil münasebetleri mevzubahsdir.

Iktisadi bir vetire addedilebilmek için, fiziki ikame amelîyesi, maliyet ve fiat unsurlarını hesaba katmak zaruretindedir. Parlak fikirleri olduğunu sanan hiç bir kâşif müteşebbis, giriştiği işin «ödeyebilme» miyarından başka bir esasa göre hareket edemez. Nazari olarak piyasa vakıasına göre yapılan hesaplar, mal ve hizmetlerin gene mal ve hizmetlerle ödenmesinden ibaret olan mübadeleye istinat etmektedir. Basit bir şekilde ifade edilecek olursa 10 ünitelik bir ücret alan kimse, 10 ünitelik mal üzerinde hak iddiasına yarayacak bu miktar bilet veya vesikaya sahip telâkki edilebilir. Farzedelim ki, bu kimseyi 10 ünite ödemeye istekli biri bulunduğu için bu kimsenin elinde 10 ünite bulunsun ve bu 10 üniteyi şimdi veya daha sonra sarfetmekten başka bu kimsenin elinde bir şık bulunmasın. Hakikatte vukubulan şey müstahsil iş ünitesinin diğeri 10 üniteyle mübadelesinden ibarettir. Ücret şeklinde ödenen 10 iş ünitesi kıymete sahip bir mal arzı, başka cinsden mal arzı şeklinde diğeri 10 iş ünitesi arzıyla karşılaşılıyor demektir. Uzun vade içinde karşılıklı alacaklar sayesinde, malların mallarla karşılanmasına şahit oluyoruz: 10 iş ünitesi kıymetinde mal arzı, diğeri 10 iş ünitesine karşı talep haline gelmektedir. Bu sonuncular da arzlarını kapatabilmek için 10 ödeme ünitesine karşı talep vazifesi görürler.

Bu şekilde mütalâa edilince pazar için yapılan bir istihsalin, müstakbel talep durumu hesaba katılmadan yürütülmesi imkânsızdır. Bu talep bir ödeme vasıtasıdır ve hakikatte arzdan neş'et etmektedir; pazara bir fiat mukabilinde arz ve teslim edilen mal ve hizmetlerden neş'et eden daha evvelki gelirin neticesi müstakbel satın alma hakkından başka bir şey değildir. Şu halde bir mübadelenin mütakabil pazar münasebeti şunu ifade eder: Arz müstakbel efektif talep sayesinde pazardan kaldırıılır; efektif talep ise aynı miktar arzı icabettirir; arz da ancak talep yoluyla tesviye edilmiş veya edilebilecektir.

Bütün bunlardan çıkan netice bulucu müteşebbisin istihsal amelîyesinde yeni yeni sermaye mallarını kullanmaya başlamasının esas itibarile yukarki

prensip ve hesaplara bağı olmalıdır. Yeni sermaye mallarının istihsal daha çok ve daha iyi cinsten mallara karşı efektif talebe uydurulmaktadır ve bu suretle de yeni sermaye malı munzam bir iktisadî vasıta olmaktadır. Yeni istihsal malının sebep olduğu masraflar bir kere maliyetin düşmesi ile ve mallara karşı daha yüksek bir efektif talep ümidi ile karşılanmaktadır. Buna ilâveten tasarruflar her tarafta da artacaktır. Netice itibarile bütün ekonomik sistem için kaynakların daha verimli bir şekilde birbirlerine uydurulması ve tasarruflar sayesinde munzam bir takım kaynakların da seferber edilmesi temin edilmiş olacaktır. Malların daha az maliyet mukabilinde istihsal edilmesi keyfiyeti istikbalde daha çok malın istihsal edilebileceğini ifade etmektedir. Şu halde istihsal tekniğinde yeni metodların kullanılmasının iki tesiri vardır istihsal vasıtalarını daha verimli bir şekilde yeniden ayarlar ve aynı zamanda munzam istihsal faktörlerine karşı yeni bir talep vazifesi görmek üzere tasarrufları meydana getirir. Şüphesiz bu yeni taleplerin temin edeceği kâr daha çok nadir istihsal faktörüne düşme temayülü gösterecektir. İş gücünün nadir olduğu farzedilirse bu net kâr iş gücüne gidecektir. Bulucu müteşebbisin, iş gücünün nisbî maliyetini indirme gayesi ile hareket ettiği farzedilirse, sonunda iş gücüne karşı talebin artma temayülü görülecektir. Uzun vadeler içinde ve sermaye verimliliğinde artış derecesi yüksek ve sermayenin fiyatı nisbeten ucuz olduğu, iş ünitelerindeki artışın düşük ve fiyatının da nisbeten yüksek olduğu farzedilecek olursa, yukarki temayül bütün iktisat sistemi için mevzubahs olacaktır.

Buraya kadar, iş bölümü prensibi ve bu prensibin işleyişi iktisadî bir mekanizma olarak mütalâa edilmiştir, yani bir takım büyük intizamsızlıklar vuku bulmadığı takdirde istihsal faaliyetinin normal bir şekilde devam etmesi ve başarılı ihtiraların yeni istihsal metodları şeklinde tatbik mevkiine konmasına imkân vermesi ile meydana gelen durum nedir, bu araştırılmıştır. Böyle bir durumda ihlâl uğramıyan bir muvazene vardır, sermaye teşekkülü ameliyesi muntazam bir şekilde devam etmektedir ve kaynakların seferber olmasını temin eden tesirler istihsal hacminin azamî bir seviyede tutulmasına imkân vermektedir. Şimdi ikinci bir hal olarak iş bölümü prensibinin işleyişini dinamik bir muhit içinde araştıracağız. Böyle bir muhitte istihsal faaliyeti ve gelir istikrarlı değildir ve konjonktürün intizamlı bir seyir takip etmemesi sermaye teşekkülü ameliyesinde aksaklıklar doğurmaktadır, istihsal tekniğinde yeni metodların ortaya çıkmasını duraklatmakta ve netice olarak işsizliğe müncer olmaktadır. Bu nazari durumun hayatın kendisindeki muadili aşağı yukarı bilhassa sanayie dayanan bir piyasa ekonomisinde görülen gelir istikrarsızlığı addedilebilir.

Sanayileşmiş bir cemiyetin bünyesi içinde istihsal faaliyeti girift bir teknik teşkilâta istinad etmektedir ve piyasa yoluyla işler. İktisadî birim teşebbüstür. Teşebbüsün faaliyeti aynı zamanda yeni istihsal tekniklerini tatbik mevkiine koymak fonksiyonu olan müteşebbis tarafından yürütülür. Bu düzenin esası mühendisliğe istinad etmemektedir. Teknik ve plânlama ikinci derecede bir önemi haizdir. Bunlar istihsal hizmetinin vasıtalarından ibaretir. Asıl ehemmiyetli olan verimli bir iktisadî teşkilât olarak teşebbüsün faa-

liyetidir ve aynı zamanda onun piyasaya intibakıdır. (*) Bu organik bir vetiredir ve bunun içinde teşebbüs tâbi bir değişkendir. İktisadî problemin muhtevası piyasalar yoluyla istihsal ve istihlâkin birbirine uydurulmasıdır ki bu piyasalarda umumî gelir akışı faaliyet seviyesini tanzim edecek, bu faaliyeti müstakar tutacak ve safî geliri azamileştirecektir. Çalışma ve gelir seviyesindeki istikrar bu umumî akışın verimli bir şekilde organize edilmesine bağlıdır.

Büyük buhrana gelinceye kadar Birleşik Amerikada gelirin istikrarsızlığı durumu, teşkilâtli bir plâna mevzu teşkil edecek kadar mühim bir içtimaî hâdise ehemmiyetini kazanmamıştı. Bu meseleyi halletmek için alınan ilk amme politikası tedbiri, hangi cinsten olursa olsun iş yaratmak ve bu suretle de gelir meydana getirmek hedefini güden geçici ve fevkalâde mahiyetteki projeler şeklinde idi. Müteakip tedbirler amme politikasını daha büyük ölçüdeki bir kollektif hareket esasına sevketti. Yeni iktisat teorisine göre, umumî muvazenedeki ahenksizlikler doğrudan doğruya talepteki istikrarsızlığa ve istihlâk temayülü de sermaye akışına bağlı bulunmaktadır. Bu faraziyeden hareket ederek amme politikası, talep ve çalışma seviyesine istikrar vermek ve muvazeneyi tesis etmek için gayretlerini sermaye akışının çoğaltılması istikametine yöneltmektedir. Bu gelir akışındaki istikrarsızlık meselesini yine gelir bakımından mütalâa etmek demektir. Burdaki merkezi fikir istihlâk ve istihsalin umumî muvazenesini idame ve iş münasebetlerinde makul bir istikrar tesis edebilecek bir konjoktür hareketinin meydana gelmesi için devlet tarafından siklik hareketlere karşı bir yatırım programının tatbik edilmesidir.

Bu yeni iktisat politikası istihsal malları sanayiinde faaliyete istikrar vermek ve bu suretle bütün ekonominin bundan faydalanmasını temin etmek üzere sermaye akışı yoluyla munzam bir gelir cereyanının amme otoriteleri tarafından idame ettirilmesi fikrine dayanmaktadır. Buradaki umumî fikir yeni değildir. İstihsal ameliyesini gelir dağılışının temeli olarak kabul eden klâsik noktaî nazarın genişletilmesi ve daha derin olarak işlenmesinden ibarettir. Ancak bu klâsik fikirden iki hususa ayrılınmaktadır: 1. Sermaye malları sanayiindeki faaliyet iktisadî organizasyonun umumî canlılığında daha hâkim bir marjinal tesir kazanmış bulunmaktadır. 2. Sermaye malları sanayiindeki faaliyetin idamesi hususî bir mesuliyetin mevzuunu teşkil etmekten çıkmış ve açık piyasa şartlarına uymak mecburiyetinde olmyan amme otoritelerinin mesuliyeti altına girmiştir. Bu noktaların her ikisi de dolambaçlı istihsal metotlarının inkılâpçı tesirini ve iktisadın organik işleyişinde iş bölümü prensibi tarafından işgal edilen mevkiin şumülünü aksettirmektedir. Başka bir deyimle, sermaye mallarını istihsal eden endüstri bütün sanayi organizasyonunun o kadar büyük bir kısmını teşkil etmektedir ki, bu kısımdaki istikrarsızlık bütün ekonomideki gelir akımının istikrarlı olup olmayaca-

(*) Organizasyon tabiri iktisadî ve içtimaî görevler manasını da ihtiva eder; verim bakımından işin başarılı olması esası da içine alınır; ve hakikî geliri azamiye çıkararak ve bu seviyede istikrarda tutan piyasa tesir ve kuvvetlerini de ifade eder.

ğını tayinde en mühim âmil olmaktadır. İktisadî faaliyetin en fazla intizamsız ve devamsız bulunduğu ve bu sebeble çalışma ve gelir seviyesinin de en az istikrarlı olduğu iktisadî faaliyet sektörü burasıdır. (*)

Sermaye malları sanayiinin piyasa şartlarına intibakındaki güçlükler, yenileme ve tamir talebindeki intizamsızlıktan doğmamaktadır. Bir sermaye vasıtasının ömrü sistemli bir tablo halinde hesaplanabilir; şöyle ki, bu sermayeyi idame ettirecek olan akış oldukça muntazam ve hacim itibariyle bir standarda uygundur. Binanaleyh sermaye akışındaki devamsızlık çoğalma ve inkişafa hizmet eden yeni ve munzam sermaye mallarına karşı talepteki intizamsızlıktan doğmaktadır. Bu durum olmadığı zaman, vazife taksiminin oldukça ayarlı bir surette devam etmesini ve dahili ve harici istifadelerin birbiriyle sıkı bir surette bağlanmış olarak devam etmelerini bekleyebiliriz. Bir iktisat sisteminin esaslı yenilikler meydana gelmeden işlemekte olduğu farzedilecek olursa, iş münasebetlerindeki değişikliklerin neticesinde meydana gelen durum statik muvazene halinde bulunan bir ekonomiyi andıran, tadile uğramış dinamik vaziyete benzeyecektir. Aşınma ve bozulmaların yenilmesi ile ve piyasada istihlal ile istihlâkin karşılaşmalarının meydana getirdiği akışla, uzviyetin nabzının işlemekte olması, organizasyonda hayatîyet ve faaliyetin el'an devam etmekte olduğunu göstermektedir. Umumiyetle bu iktisat tipi oldukça basittir ve nüfus artmaları şu veya bu tarzda büyük bir taziyik icra etmediği ve âdetler çok fazla değişmediği takdirde, işleyişi oldukça sarsıntısız devam edecektir. İstihlal vasıtaları basit veya mudil olsun olmasın, nihaî içtimaî problemde de bir değişiklik mevzubahs olmayacaktır. Her iki halde de sebep ve neticenin tesirleri bir rakkas hareketine irca edilmiş olacaktır; zira büyüme ve yenilik için munzam bir sermaye akışı mevcut bulunmamaktadır. İşlemekte olan tesir ve kuvvetler esas itibariyle belirli bir kadro ve yoldan inhiraf etmemektedirler. Faktörlerin bununla müterafık olan münasebetlerini de aynı hareket saikleri desteklemektedir.

Mevzuumuz bakımından, iş bölümü meselesi, çalışma seviyesi ve gelir akışı istikrarı ile ilgili olmak üzere, maliyet faktörlerinin yeni baştan tanzim ve intibakı konusuna icra edilmiş bulunmaktadır. Bu durum büyüme, genişleme ve yenilikle karakterize edilmiştir. Konjonktür intizamsız ve devamsızdır. İstihlal ve istihlâkin şekli evvelâ normdan uzaklaşmakta daha sonra buna yaklaşmaktadır. İktisadî sistem içindeki iş münasebetleri müstakar bir duraklamaya gelme temayülü göstermez; muvazene veya muvazenesizliğin yalnız kısa vadeli ve moneter temayülleri müşahede edilebilir.

(*) Birleşik Devletlerde yıllık ortalama istihlal kıymetinin % 20 sinin sermaye malları endüstrisinden geldiği tahmin olunmaktadır. Bu rakkam sermaye mallarının bütün ekonomi içindeki mevkiinin ne olduğu hakkında takribî bir fikir verebilir. Şüphesiz bu endüstrinin iktisadî başarısı onun değer sanayi şubeleri ile münasebet ve bağlantılarına göre takdir edilmek icab eder. Endüstri tâbi bir değişken olarak faaliyette bulunur. Geliri çoğaltan unsur ve emsallerin vüs'ati, maliyet tahminlerinde hataların mevcudiyeti faaliyetteki hassasiyet ve intizamsızlığa bir kat daha tesir eder. Endüstrinin faaliyeti barometre derecesinde bir ehemmiyet kazanır. Cemiyetin bütünü için çok ehemmiyetli psikolojik tesirler icra edebilir.

Münferit teşebbüs için sermaye akışındaki devamlılık birinci derecede bir ehemmiyeti haizdir. Teşebbüsün faaliyeti piyasaya sıkı sıkıya bağlıdır. Filhakika piyasanın bir parçasını teşkil eder. Diğer teşebbüslerin ne yapmakta olduğu veya ne yapacağı bunlardan birinin ne yapmasının muhtemel bulunduğu ile ve hattâ ne yapmasının kabil olduğu ile sıkı bir şekilde alâkalıdır. Binaenaleyh piyasa ve bilhassa sermaye akışı teşebbüs için bir müşir karakterini kazanmış bulunmaktadır. Müstakbel talep cephesinden başka, teşebbüsünün da farkındadır ki, tefazulî masraflar mevzubahis olduğu zaman kendisinin iktisadî mevkii umumî piyasa durumuna rağmen kendisine tafazulî bir piyasa arzı avantajı verebilir. İş bölümü bakımından bu, teşebbüsün dahali çalışmasındaki verimlikte bir artışla ilgilidir. Bunun için başlıca kanal yeni sermaye teşhizatı yahut müstakbel hasılaya karşı talebi tahrik edecek bir sermaye fonu arzı yoluyla maliyetin yeni baştan tanzim edilmesidir. Bu vaziyette teşebbüs kendi piyasası ile doğrudan doğruya alâkalı fonlar için bir talep meydana getirmiş olmaktadır. Geçmişteki tasarruflar gelecekteki tasarruflar için bir taleptir; şöyle ki, munzam maliyet verimliliği, teşebbüsü daha müsait bir piyasa mevkiine yerleştirmiş olacaktır. Sermaye teşhizatında munzam yeniliklerle teşebbüsün faaliyetini genişletmesi, müstakbel gelirleri arttıran bir seri muharrik kuvvetleri harekete getirecektir. Yeter ki, piyasanın müteakbil talep münasebeti doğru olarak tahmin edilmiş olsun. Filhakika sermaye akışındaki istikrara bağlı bulunan bu müteakbil münasebet durumu mevzubahis olduğu zaman, artık müstakbil ve münferit bir iktisadî cüzitâm olarak teşebbüsten bahsedilemez. Teşebbüs artık büyük bir sınaî organizasyon içinde küçük bir uzuv mesabesinde. Bu iktisadî organizasyon içinde de faaliyet nabzının çalışması munzam harici ve dahili sermaye masraflarına girişilmesinin doğurduğu devamlı bir muharrike bağlıdır. İş adamları tarafından cesaret ve zekâları çok fazla takdir edilen bir takım cüretkâr müteşebbislerin giriştikleri masraf yatırımları bile umumî sermaye akımına akıllıca bir intibaktan daha fazla bir şey ifade etmez. Bu müteşebbisler umumiyetle diğerlerinin bir iki adım önündedirler. Nufuzu nazarları ve bunun neticesi olarak ileri görüşlülükleri o kadar keskindir ki ancak ufak hatalar yaparlar, yani iktisadî ufukta ilk defa kırmızı parılının görüldüğü anda munzam sermaye masraflarına lüzumundan fazla girişmekteki hataları büyük olmaz. Esasen cüretkârlıkları da ihtiyatlı olmalarının bir neticesidir. Geniş ölçüde, konjonktür dalgalanmasının zirvesine varılmadan evvel gösterilen, zamanında bir ihtiyattan doğar ve dalgalanma psikolojik atalet devresine yaklaştığı sırada canlanır. Bu müteşebbisler bunun tasfiyenin en kötü kısmının sona erdiğine bir işaret olduğunu bilirler; yine bazı mal fiyatlarının nisbeten kuvvet kazanmakta olduğunu ve piyasanın o sırada an iyi şeraiti arz etmekte bulunduğunu bilirler. İşte bu müsait durumda «cüretkâr müteşebbis» istifade eder; ancak bu istifadeyi temin etmesinin sebebi diğerlerinden önce hareket eden bir cüretkâr olması değil, akıllı bir ihtiyatlılık politikası takip etmiş olmasıdır. Hattâ o, aralarında en az cüretkâr olanı sayılabilir, çünkü faaliyetini tayin ederken ayırdığı emniyet payı en müessir şekilde kontrol edilen olmasa bile, en büyük ve en emin olandır.

Şu halde daha açık bir şekilde ifade edilirse, gelir akımının istikrarsızlığı meselesinin tahlili, bütün ekonominin munzam yatırım akışının istikrarsızlığı

ğî meselesine münferit olmaktadır. Bu akımı münferit teşebbüslerin yatırım harcamaları meydana getirir ki bunlardan her biri kendi piyasasına faaliyetini daha verimli bir şekilde intibak ettirmekte, kendi başına yapabileceğini tahmin etmektedir.

Bir çok firmalar tarafından yapılan bu hesaba göre, sermaye yatırımı akışı marjinal inhiraf karakterini kazanacak ve bu nisbette de iş bölümünü haleldar edecektir. Bu prensip -ancak doğru ifade edildiği zaman- bir taraftan maliyet konbinezonunun yeniden tanzimini icabettiren maliyet verimliliğine tabi, diğer taraftan da piyasa talebine tabidir. Bu şekilde ifade edildiği zaman prensip, yalnız talep muvacehesinde maliyet probleminden ibaret değil, fakat aynı zamanda istihsalin çeşidi ve ne kadarının satılabileceği meselesidir de.. Netice itibariyle, karşılıklı talep münasebetine göre cereyan eden istihsal vakıası, her firma tarafından yapılan muhtelif tahmin hatalarına sebep olabilir. Kapitalizasyon hususundaki hatalardan başka, istihsalin nevi, haslanın miktar ve mahiyeti, ve pazara intibak edecek olan bu malların birbiriyle olan ikame münasebetlerinde de hatalar olabilir. Eğer karşılıklı talep münasebetinin bozulmadan devamı mevzubahisse, muhtelif istihsal cereyanları arasında, mal akışı vetiresinde mühim derecede bir karşılaşma meydana gelmesi lâzımdır. Devre esasında böyle bir karşılaşmanın meydana gelme şansları değişiktir. Sermaye malları sanayiinin harekete getirilmesinin gelir akışına yapacağı ilâvenin yüksek olduğu devrelerde bu karşılaşma derecesi yüksek olacaktır. Bu endüstrinin faaliyet temposu düşük olunca, bu da düşük olacaktır. Mal akışındaki karşılaşma; yani malların gene mallarla mübadelesi münasebeti, filhakika istihsal vasıtaları sanayini müstekâr tutan ve onu harekete getiren en büyük amildir. Eğer istihsalin terkibi isabetli ise bu istihsal vasıtaları sanayiindeki istikrara mühim derecede yardım edecek ve bu sebeple gelir akışı ve çalışma seviyesindeki istikrarda da rol oynayacaktır.

İş bölümü meselesinin esas itibariyle, iktisadi organizasyonun şakuli bünyesi içine köklerini salan bir problem olduğu aşikârdır. Güçlükler firmadan değil fakat, organizasyonun bünyesinden ve müesseselerden gelmektedir. Hür bir cemiyette tasarruf ve yatırımların, eğer fiziki ve ilmî gelişmeler muhtazam değilse, tam bir surette birbirlerini karşılamaları beklenemez. Tahmin ve bekleyişler birbirini tutmadığı için, malî taahhütlerde yanlışlıklar zuhur edebilir. Hassas olmayan muhtelif tip piyasalar, ihtiyatsız ve ihtiyatlı teşebbüsler, fırsatçı yolsuzluklar ve radyodan neşredilen korku verici ocak başı sohbetleri vardır. Bütün bu düzensizlikler mevcut olmadığı takdirde sistem kendi kendine devamlı bir yatırım akımını veya istihsal tekniğinde yenilikler meydana getirecek buluşların derhal tatbikini ve nisbî bir tam çalışma halini idame edecektir.

Tam çalışmanın yalnız tamamile devamlı bir yatırım akımı meselesi olduğu veya ona bağlı bulunduğu da söylenemez. Herkesin bir işe sahip olup olamayacağı ve sahip olduğu takdirde ücretinin ne olacağı meselesi iş gücünün artış nisbetine ve piyasadaki mevcudiyetine bağlıdır. Bugüne kadar tarihi gelişme iş gücünün lehine olmuştur, çünkü iş gücü esas itibarile daha fazla iş gücü talebini gerektiren, artan bir sermaye terakümü ile istihsal faaliyetine katılmıştır. Münferit teşebbüs için bu hayatî bir meseledir. İş bölümü pren-

sibinin içtimai muhasebesi, teşebbüsü, masraflarının intibakını süratlendirmeğe sevkeden bir masraf hesabı ile karşı karşıya bırakır. İş bölümünün neticelerinin tahkimi, piyasanın bütün olarak faaliyetini tanzim ettiği müddetçe durum çok daha az sevkedicidir. Sermaye akışının intizamsızlığı ferdi hataların tasfiyesine muadildir ve piyasa kıymetinin denenmesine hizmet eder. Bu denenmenin neticeleri ne gayri içtimaidir, ne iş gücünün, ne de sermayenin aleyhinedir. İş bölümü prensibinin, yani kıymetin müessesesevi bir fonksiyondan başka bir şey değildir - nihai olarak, organizasyondaki uzvi tesanüdün ahlâkî ve iktisadî disiplinin bir denenmesinden başka bir şey değildir.

İş bölümü probleminin, «sistemin» hiç bir düzensizlik olmadan veya mü-kemmel bir şekilde işlemesi halinde vuku bulacak durum esasa alınarak, değiştirilmesi sadece bir maksada hizmet eder. Bu maksat iktisadî prensiplerin, istikrarlı bir gelişme ve iktisadî organizasyonun istikrarlı bir genişlemesile neticelenen iş münasebetlerinin yeniden tanziminde nasıl işlediklerini açıkça görülebilecek bir mevkiye getirmektir. Filhakika Birleşik Amerika hükümetinin tam çalışmayı idame etmek politikasındaki gaye de budur. Denilebilir ki daha süratli netice veren ve daha mutedil olan ve bu sebepten de daha az müessir olabilecek herhangi bir diğer şıkkın mevcut olmaması yüzünden amme politikası, gayesinin tahakkuku için harcamalar yapmak yoluna gitmek zaruretinde kalmıştır. Bu şekilde hareketin neticesinde yatırım muayyen bir gelişme nisbetinin ve istihlâk temayülünün bir fonksiyonu haline getirilerek, normal piyasa hareketi prensibi tersine çevrilmiştir.

Hükümet tarafından amme yardımının başlatılması üzerinde düşünülmemiştir. Halbuki mesele, tatbikine geçilen hareket tarzının, tatbik edilmesine sebep olan maksadın tahakkukuna medar olup olmayacağıdır. Sermaye akışının ve istihdamın siklik istikrarasızlığı üç yoldan yenilmeye çalışılmıştır: (1) - Siklik dalgalanmayı telâfi etmek üzere hususî ve amme faaliyeti için sermaye harcamalarının yapılması (2) - Talep elâstikiyetleri az olan mahsuller için bir fiyat stabilizasyonu politikası (3) - Alçak faiz haddi politikası.

Hükümet tarafından sermaye harcamalarının taahhüt edilmesinin nominal ve mekanik bir şekilde konjoktürün amprik neticelerine de tekabül ettiği açıktır. Kendi kendini yaratan bir siklin seyri esnasında sermaye akışının ve çalışmanın yeniden canlanabilmesi için bir takım hususî şartların tahakkuku gerekir. Bu şartlar neticesinde nisbî fiyatların ve artan bir moneter akışın birbirlerini tamamlaması, umumî bir piyasa muvazenesinin meydana gelmesine müsait olan bir takım neticeleri doğuracak şartlardır. Böylece munzam yatırım fonlarının akışı yoluyla veya gelir temin eden harcamalar yoluyla selâha doğru gidiş başlar. Aşıkârdır ki, tam istihdamı temin etmek için gelir akışını garantileyen bir amme politikası mevzubahis olduğunda meselenin mihraki budur. Netice itibarile bütün mesele piyasanın serbest olduğu haldeki hareket tarzının tersine çevrilmesi veya başka bir deyimle keyfi bir karara dayanarak bir neticenin causal bir münasebet yerine ikamesine müncer olmaktadır. Bu politika müstakbel kıymetin bir yatırım akışının harekete geçirilmesinde esas mülâhaza olarak kabul edildiği serbest piyasayı nazarı itibare almamaktadır. Bu politika münferit kapitalizasyon hatalarının ve istihsalin terkinin istenilen istikametten ayrılmasının serbest piyasanın

süzgecinde tasfiye edilmesini de kabul etmemektedir. Bunların tazyikini bertaraf etmek ve sistem tarafından hazmedilmelerinin önüne geçmek için yegâne yol daha fazla harcamaktır. Politika işleyişinde keyfi bir esasa istinad ettiği için harcamanın devam etmesi icab eder.

Tabiatıyla, gelirin istikrarsızlığı meselesine yine gelir yolundan bir müdaheleyle çare bulmak isteyen bir amme politikasının tevclid ettiği hakiki bir takım tehlikeler vardır. Tehlikelerden bir tanesi, bu politika birbiri arkasına yığılan hataların sistem içinde eritilmesini kabul etmediğinden, enflasyon tehlikesidir. İkinci bir tehlike iş bölümü prensibinin yerine keyfi kararların geçirilmesinin bir neticesi olarak iş münasebetlerinde iktisadî bir düzensizliğin meydana gelmesi tehlikesidir. Ve nihayet, gaye iktisadî organizasyonun en az istikrarlı ve en stratejik mevkideki sektörünü istikrara kavuşturarak tam çalışma halini temin etmek olduğundan iş bölümünün artmasına refakat eden artan bir iş gücü talebi de meydana getirilmektedir. İş bölümü prensibi yalnız teşebbüsü alâkadar eden tecrit edilmiş vakıa değildir; iş gücünden tasarruf edilmesine yarayan bir tertip de değildir. Bu prensip, iş gücünün verimliliğini, saat başına bir işçinin yaptığı istihsali arttırmak, masrafları alçaltmak ve iş gücü talebini arttırmak sureti ile arttıran bir piyasa hâdisesi veya piyasa faaliyetlerindeki bir münasebettir. Bu sebepten harcamalar, fiyat düşteklemeleri ve alçak faiz hadleri enflasyon ve iş münasebetlerinin ihlâlê uğraması yanında bir başka problemi de ihata edecektir. Bu politika «sistem» üzerinde helezoni bir tesir icra edecek ve böylece teşebbüs iş gücünün nisbî masraflarını azaltabilmek için daha fazla sermaye teçhizatı tedariki yoluna gidecektir. Böyle bir durumun yaratılması iş gücünün arzının sermaye arzına nisbetle daha az elâstik olması faraziyesine istinaden makul addedilebilir. Şu halde kullanılan vasıtalar ve meydana getirilen neticeler tezat halindedir.

N E T İ C E

Siklik işsizlik ve amme harcamaları politikasına, fiyat desteklemelerine ve alçak faiz hadlerine başvurarak bu durumu tahfif etmek için kullanılan vasıtaların tahlili teşebbüsü, bunların hür bir cemiyetin müesseselerinin bazı temellerini nazarı itibare almak işini ihmal etmiş olmalarından dolayı kifayetsiz oldukları neticesine bizi ulaştırıyor. Bu politika iş bölümü prensibi ile ihtilâf halindedir. Doğru bir tarifi ile bu prensip bir masraf fonksiyonudur. Bir piyasa talebi fonksiyonudur ve müteakıl münasebetlere dayanarak işler. Bundan daha az ehemmiyetteki bir mananın prensibe atfedilmesi onu sadece mekanik olarak iş gören bir prensip haline koyar, yani artık iktisadî bir prensip olmaktan çıkarır.

İş bölümünün arttırılmasına tekabül eden munzam sermaye teçhizatının meydana getirilmesi için amme otoritelerinin giriştiği sermaye taahhütlerinde, iktisadî organizasyon içinde eritilmeyen hatalardan dolayı enflasyon tehlikesi vardır; iktisadî olmıyan iş münasebetlerinin tevleid ettiği karışıklıklar vardır; ve iş gücü masraflarının makine masrafları ile karşılıklı olarak helâ-

zoni tesirinde zincirleme olarak genişliyen bir reaksiyonlar manzumesi tehlikesi vardır. Bu politika iktisadî bir politika olmaktan uzaktır. Fasit bir daire içinde yapılan bir muhakemeye dayanmaktadır.

Burada bizim teklif ettiğimiz şey temel müesseselerle de mutabakat halinde bulunan bir itidal politikasıdır. Amme masraflarının, fiat desteklemesi ve düşük faiz haddi politikasının kısılması, sermaye teçhizatı için yapılmakta olan munzam amme harcamalarının **tedricen** azaltılması ve nisbeten serbest olan bir piyasaya intibakda fiat desteklemelerinin **tedricen** kaldırılmasını icabettirir. Bu hususta Birleşik Amerikanın iktisadî ve siyasî bakımdan dünya liderliği bir deneme ile karşı karşıyadır. Alçak faiz hadleri politikası üzerindeki ihtilâf Birleşik Amerika Hazine İdaresi ile Federal Reserve Sistemi arasında varılan telifci bir anlaşma tarafından (1951 Martında) kısmen hal edilmiştir. Ancak bu hareket tek taraflıdır ve yalnız kendi başına ne enflasyona, ne gayrı iktisadî iş münasebetlerine, ne de piyasanın ve teşebbüsün ekonomisindeki zıt masraf münasebetlerinin tevlit ettiği zincirleme reaksiyonlar manzumesinin devamına mani olacaktır.

Çeviren : A. Y.

DIVISION of LABOR and INCOME FLOW

The purpose of this paper is to examine the relationship of division of labor to the supply of labor and, in particular, to trace the effect of the rate of accession of division of labor upon a relatively scarce supply of labor and upon the economy at large. The general aspect of this problem is common to all industrialized countries. The particular phase of it is especially relevant to the United States. Here, as a result of several influences, the rate of accession of new departures is geared to a high level: markets are relatively open, physical resources are plentiful, the sciences and applied sciences are highly developed, and labor is relatively scarce, nominally expensive, and aggressive. It may be said to be axiomatic that when labor is relatively scarce and relatively expensive that the firm will have recourse to a more economical combination of factors and that, as a consequence and in the long run, labor will be absorbed as a result of the general effects of the process of innovation. There is adequate historical and empirical evidence of this tendency and fact. What has remained unsolved, however, is the short run effect of cyclical unemployment. This has called for centralized public action as a result of which new problems have arisen. One is the reciprocity of demand relationships. Another is the rate of accession of capital instruments versus that of labor. A third is the danger of inflation. Altogether, can a policy of public underwriting solve the problem of the cyclical instability of capital flow and employment?

As a matter of caution it should be noted that there are other influences at work that bear on the scarcity of labor besides its rate of accession versus capital instruments. However, none of them are as fundamental and potent as the evolutionary forces of innovation. These other causes will not be considered in this analysis. The influence of labor organization and legislation and, perhaps, the fact that men in a machine civilization tend to become enervated, are as they are.

First of all, as matter of emphasis, there is in order a re-statement of the general principle of division of labor.

In the modern industrial plant the initial responsibility of cost efficiencies belongs to the efficiency engineer who investigates the possibility of substituting a more economical for a less economical process of production. The chances are that a particular and simple work routine of machines and men may lend itself to further mechanization and to a calculation into a more economical work combination. The adaptation of the phy-

sical thing cannot be regarded as successful until the machine has been tested in the economic sense. This «sense» deals with the cost of the machine: the acquisition cost, the operating cost and the attending costs of the other related parts of the plant that conjoin with each other in an over-all operating efficiency of the work program. The cost combinations will tell the innovator about the prospective cost efficiencies and the comparative cost advantages. He ventures new costs on expectations of future demand, future effective demands, and future relative stability of demand and buying. He will not innovate unless he is reasonably certain that «the coast is clear for a successful landing.»

The commitment of capital and its profitability through its conjunctural efficiency is the test whereby the new departure becomes an economic and social instrument. The commitment of capital is not a process of physical substitution of one set of factors for another set of factors. The commitment of capital is actually a demand for an additional increment of productive opportunity. It is the opportunity of a new cost advantage that is directly related to a more effective demand for an increased volume of output in which sense the process of calculation is attended by a reciprocal relationship of goods for goods.

The physical process of substitution must admit of cost and pricing in order to be regarded as an economic process. No innovator who has his wits about him can afford to calculate in terms other than «pay-out». The theoretical - market - fact calculation is based on exchange as a payment of goods for goods and or services. In an elementary way, the fellow who gets a wage of 10 holds that many tickets that entitle him to a limit of claims in goods of 10. Supposedly he got 10 because someone was willing to pay him 10 and there is nothing to be done with the 10 but to spend it, now or some time in the future. What has actually taken place is an exchange of 10 productive work units for another 10. A supply of goods worth 10 units of work that was paid in the form of a wage has been matched with a supply of another 10 work units in the form of another supply of goods. In the long run there is a matching of goods for goods on reciprocal claims: the supply of goods worth 10 work units operates as a demand for another 10 work units; and these latter operate as a demand for 10 units of payment in order to cover their supply.

So viewed the production for a market cannot proceed without an account of prospective demand. This demand is a means of payment and is actually a derivation from supply and is nothing but a future claim to buy as a result of an earlier income derived from supply or a delivery of goods or services in the market at a price. The reciprocal market relationship of an exchange states then that supplies are cleared through prospective effective demand which demands denominate supplies that have been or can be effectively cleared through demands.

What all this leads up to is that the innovator's introduction of new capital instruments proceeds essentially on the basis of the above principles

and calculations. The new capital goods process is geared to the effective demands of more and or better goods in which the new capital good is an additional economic servant. The acquittal of the new costs comes about by means of lower unit cost and an expectancy of more effective demands for a larger output. There are all-around savings. The result is that for the economy as a whole there evolves a more efficient adaptation of resources and a mobilizing of additional resources through savings. The fact that goods are produced for less also means that more goods can, prospectively, be produced. The process of innovation, therefore, has two effects: it re-adapts the factors of production to greater efficiency and at the same time it creates savings that serve new demands for additional factors of production. Necessarily, the benefit of these new demands will tend to accrue to the scarce factor. On the assumption that labor is scarce net benefits will go to labor. On the further assumption that the innovator proceeds on the premise to reduce the relative cost of labor, there will, eventually, be a tendency for the relative demand of labor to increase. This will be the tendency for the economy as a whole, in the long run, and on the premise that the rate of accession of capital efficiency is high and its price relatively low; that the rate of accession of units of labor is relatively low and its price relatively high.

So far the principle and function of division of labor has been treated as an economic mechanism, of what would take place if, in the absence of major economic friction, work relations operate at a maximum and permit an implementation of new departures by successful innovation. In this case there is a general unimpaired equilibrium, unimpeded capital flow, and mobilizing influences tend to perform at a maximum of output. By a second approximation the principle of division of labor is to be examined in a dynamic setting. Production and income are unstable and the course of irregularity of the conjuncture tends to impair capital flow, impede innovation, and result in unemployment. On an empirical basis it is the situation of instability of income of the industrial market economy.

In the setting of the industrialized society production is based upon a complex technological framework and performs through markets. The economic unit is the firm. Its operation is in the hands of the innovator who directs the enterprise. The essence of that arrangement is not one of engineering. The physics and blueprints are secondary. They are tools in the service of production only. What is primary is the performance of the firm as an efficient economic organization and its adaptation to the market (*). The process as a whole is organic in which the firm is a dependent variable. The economic challenge has to do with the coordination of production and consumption through markets in which the general flow of income will regulate its activity, stabilize the activity and maximize net income. It is

(*) The term organization comprehends the significance of social-economic functions: it incorporates the essence of work performance from a point of view of efficiency; and it denominates the influences and forces of the market which tend to maximize and stabilize real income.

the efficient organization of the general flow upon which the stability of employment and income depend.

In the United States the situation of instability of income did not acquire the social significance of an organized plan until the advent of the Great Depression. The measures of public policy dealt with this problem in the form of emergency projects to provide jobs of any kind and by this means income. Subsequent measures engaged public policy on a more substantial basis of collective action. The new economic theory contends that the impairments of the over-all equilibrium is directly related to the instability of demand and that the propensity to consume depends on capital flow. On this assumption public policy engaged its efforts in the direction of increasing capital flow in order to restore and stabilize demand and employment. It is the income approach to the problem of instability of income flow. Its central idea is a program of counter cyclical investments by government as a result of which the conjuncture is expected to perform with reasonable stability of work relationships and sustain the over-all equilibrium of production and consumption.

What this new economic policy amounts to is a public underwriting of an additional income stream through capital flow in order to stabilize the activity of the capital goods industry and thereby stabilize and benefit the economy as a whole. The general idea is not new. It is a refinement and extension of the classical concept that the process of production is the basis of distribution. It differs from this concept in two respects: (1) - in that the activity of the capital goods industry has assumed a dominating marginal influence in the general vitality of the economic organization; and (2) - in that the underwriting is not only a private issue but also a public one that does not run the gamut of the open market. Both of these attributes reflect the evolutionary influence of the round-about methods of production and the extent to which the scheme of division of labor is placed in perspective in the organic operation of the economy. In other words, such a large segment of the industrial organization is independently occupied with the making of capital production goods that its stability of operation is a decisive factor for the stability of income of society as a whole. It is in this sector of the economy where economic activity has been most irregular and discontinuous and, therefore, employment and income least stable. (*)

(*) In the United States the annual average contribution of the value of output by the capital goods industry is estimated at twenty percent of the total value of all output. These data give an approximate picture of what its place is in the economy as a whole. The economic performance of this industry must, of course, be evaluated in its relationship to and its integration with other industries. The industry operates as a dependent variable. The factor of leverage, the prevalence of error in the estimate of costs, and the coefficient of magnification add further to its sensitivity and irascibility of operation. The activity of the industry has acquired barometric importance and has important psychological implications for the community at large.

The difficulties in the continuous adaptation and operation of the capital goods industry to the market are not generated by the irregularity in the demand for replacements and renewals. The life of capital equipment is usually calculated on a systematic schedule so that its underlying capital flow is fairly continuous and its amplitudes close to a norm. The discontinuity of capital flow is therefore a problem of irregularity in the demand for additional and new capital equipments that serve growth and expansion. In their absence the divisibility of functions may be expected to remain fairly well coordinated and internal and external economies to remain in close adjustment to each other. If it be supposed, for instance, that an economy were to perform without major innovation, the effects of changes in work relationships would tend to resemble a modified dynamic state, closely resembling the economy of a stationary state. The organization would still be attended by life and motion through the replacements of wear and tear and the organic pulsation of interaction of flow between production and consumption for the direct market. On the whole this type of economy is a relatively simple one and will run fairly smoothly provided, of course, that habits do not change too much and that population will not exert too much pressure, one way or the other. Nor will the ultimate social problems be very different whether or not the instruments of production are complex or simple. In either case are the diffusions of cause and effect reduced to a pendulum motion because there is no supplementary capital flow for growth and innovation; the influences and forces at work do not essentially deviate from a norm; and the attending relationships of factors are sustained by the same motives of action.

For our purpose then, the problem of division of labor is reduced to an aspect of re-organization and re-adaptation of cost factors that bear directly on the stability of income flow and employment. The situation is characterized by growth, expansion and innovation. The conjuncture is irregular, discontinuous, and displays dispersing patterns of production and consumption, away from, and again, in the direction of norm. The attending work relationships of the economy do not display a tendency to come to a sustained rest; only momentary and short-time tendencies of balance and unbalance are observed.

For the individual firm the continuity of capital flow is of first importance. The operation of the firm is closely linked to the market; is, in fact, part of the market. What other firms are doing and are going to do may have a good deal to do with what one of them might do or even can do itself. The market, therefore, and more particular, the capital flow, has acquired the character of a forecaster for the firm. Besides the prospective demand aspect there is the further realization that its own economic position, in so far as differential costs are concerned, may give the firm a differential advantage of market supply in spite of the general market situation. From a point of view of division of labor this has to do with an increase in the internal efficiency of the firm. The major channel for this is a reorganization of costs through new capital equipment or a supply of capital funds

that will activate the demand for future output. The firm then engages in a demand for funds that are directly related to its own market. Past savings are a demand for future savings in that the additional cost efficiency will place the firm in a more favorable market position.

In expanding its operations through the additional improvements of capital equipments the firm sets in motion a series of activating forces that increase future income - provided, and only so, that the reciprocal demand relationship of the market has been correctly estimated. Actually, in so far as the mutuality of this relationship is concerned which depends for its stability on the continuity of capital flow, the firm as a single and independent economic unit has ceased to exist. It is only a small organ in an industrial organization in which the economic pulsation and propulsion of performance depends upon continuous stimuli of additional external-internal capital cost commitments. Even the commitments by venturesome innovators whose courage and sagacity is so much admired by the financial community are no more than an intelligent adaptation to the general capital flow. Usually they are just a step or two ahead of their fellows. Their insight is so sharp, hence, their foresight so keen that their errors are slight, i. e., in preventing an over-commitment of additional capital costs at a time when the first red glimmer appears on the economic horizon. Their venturesomeness is an effect of their caution. It derives largely from timely caution before the peak of the cycle is reached and it revives at a time when the conjuncture approaches the stage of psychological inertia. They know that this is one signal that the worst of the liquidation is over; that certain commodity prices are gaining strength, relatively; and that the market offers the best terms at that time. The «venturer» gets them because he has followed an intelligent policy of caution and not because he is a daring enterpriser before his fellows. Possibly, he may be considered the least daring because his margins of operation are safest, if not most effectively controlled.

Again and more specifically, the analysis of the general instability of income flow is a problem of the instability of the additional investment flow of the economy as a whole. It involves a commitment to invest by individual firms each of which estimates what it can do on its own and for itself in adapting its operation more effectively to its own market. On this calculation by many individual firms the investment stream must, necessarily, take on a character of marginal divergence which, to that extent, will impair the principle of division of labor. This principle - rightly stated and only so - is on the one hand, a function of cost efficiency that entails a reorganization of the cost combination and, on the other, a function of market demand. So stated the principle is not only a problem of cost versus demand but also a problem of what is produced and how much is expected to be sold. As a result, the market fact of production on reciprocal demand relationships entails various errors of estimates on the part of each and every firm. Besides errors in capitalization, there are errors in the kind of production, in the quantity and quality of output, and in the degree of substitu-

tability of these goods that enter into the market. Among the different streams of production there must be a substantial degree of convergence in the flow of goods if the reciprocal relationship of demand is expected to remain intact. The chances are that the degree of convergence will vary considerably in the course of a cycle. It will tend to be high when the mobilization of the capital goods industry adds to the income flow; and it will tend to be low whenever that industry moves at a slow pace. The convergence of commodity flow, i. e., the ultimate exchange relationship of goods for goods, is, in fact, a most important factor in the activation and the stabilization of the production good industry. If, somehow, the composition of production could be made a right composition, it would add substantially to the stability of the capital goods industry and, therefore, to the stability of income flow and employment in general.

It is evident that the problem of division of labor is essentially a value problem that is rooted in the vertical structure of the economic organization. The difficulties are not of the firm but in the structure of the organization and in its institutions. In a free society it is not to be expected for savings and investments to converge evenly if the course of scientific and physical developments is uneven and divergent. There are bad guesses on financial commitments because insight and foresight do not match. There are sticky markets of all kinds, cautious and incautious ventures, opportunistic incongruities, and fearsome fireside chats. What «the system» would accomplish in the absence of all this friction is a sustained investment flow or a ready transmission of new departures into innovations and relatively full employment.

Full employment can hardly be said to be, nor to depend upon, a continuous investment flow altogether. Whether or not everybody can get a job and at what price depends also on the rate of accession of labor and its availability in the market. Up to now the historical record has favored labor because, fundamentally, it conjoins with increasing capital accumulations which are a demand for more labor in principle. For the single firm this is a vital matter. The social accountancy of the principle of division of labor involves the firm in a cost computation that impels or may tend to impel an acceleration of its cost re-adaptation. The situation is much less impellent so long as a consolidation of the effects of division of labor run the gamut of the market. The irregularity of capital flow avails the equivalent of a write-off of individual error and a testing of market value. The effects of this test are neither unsocial nor anti-labor, or anti-capital. If anything they are an institutional function of the principle of division of labor, i. e. of value - ultimately a test of moral and economic discipline of the organic solidarity of the organization.

The inversion of the problem of division of labor on lines of what would happen if «the system» operated without friction or with dispatch serves a purpose only. The purpose is to elevate into perspective the operation of economic principles in the readaptation of work relationships that result in stable growth and stable expansion of the economic organization.

Such, in fact, has been the objective of the United States government in its policy to maintain full employment. So to say, to get at the problem for want of anything more expedient and moderate and, therefore, less effective, public policy has had recourse to spending in order to carry the objective. In so doing the principle of market action has been inverted by making investment a function of a certain rate of growth and of the propensity to consume.

The initiation of a problem of public aid by the Government is not drawn into question. The problem is whether or not the kind of action taken will serve the purpose for which it is undertaken. The cyclical instability of capital flow and employment has been attacked through three channels: (1) - by a commitment of capital underwriting of work projects, ostensibly counter-cyclical, for private and for public operation; (2) - by a policy that is committed to commodity price stabilization for products with low demand elasticities; and (3) - by a policy of low interest rates.

What seems in evidence in the policy of underwriting capital flow by the Government is its nominal and mechanistic semblance to the empirical test of the conjuncture. In the course of a self-generating cycle certain particular conditions must obtain before a reactivation of capital flow and employment can get under way. These conditions are effects reported that favor a general market equilibrium as a result of which relative prices and an increasing monetary flow will tend to compliment each other. The recovery then gets under way through an additional flow of investment funds or through spendings that furnish income. This, so it appears, is the crux of the matter in so far as public policy is concerned in underwriting income flow in order to affect full employment. It amounts to an inversion of the principle of free market action or a substitution by arbitrary decisions of a result for a causal relationship. The policy does not take account of the free market in which future value is a basic consideration in the initiation of the investment flow. Nor can the policy admit the test of the free market in permitting the errors of individual capitalization and the divergence of production to be resolved. The only way to assimilate their pressure and preventing their digestion by the system is to spend more. The spending must continue because it is based on spending as an income in itself.

There are, of course, real dangers in a public policy that is based on an income approach to the problem of instability of income. One danger is inflation because the policy does not admit of a digestion of cumulative errors. The second danger is in an economic distortion of work relationships that are a consequence of a substitution of arbitrary decisions in place of the principle of division of labor. And finally, since the objective is full employment by stabilizing the most unstable and strategic sector of the economic organization, there is exerted an increasing demand for labor that is complementary with the acceleration of division of labor. The principle of division of labor is not an isolated fact of the firm; nor is it a labor saving device. The principle is a market fact or a relationship in market activities that adds to labor efficiency by adding to man hour output, lowering costs, and

increasing the demand for labor. Spendings, price supports, and low interest rates will, therefore, encompass an additional problem besides inflation and a distortion of work relationships. The policy will have a spiral effect on «the system» in which the firm will bid for more capital instruments in order to reduce the relative cost of labor. This might be reasonable on the supposition that the supply of labor is relatively inelastic compared with the elastic supply of capital. Hence, the means employed and the ends effected are paradoxical.

CONCLUSION

The attempt of analysis of the problem of cyclical unemployment and the means employed to alleviate this situation by recourse to a public policy of spending, price supports, and low rates of interest, has been found wanting in its failure to consider certain fundamentals of the institutions of a free society. The policy is in conflict with the principle of division of labor. Rightly defined and applied, that principle is a cost function and a market demand function and performs on reciprocal relationships. Anything less that reduces the principle to mechanics, i. e., it ceases to be an economic principle.

In the public underwriting of capital for additional capital instruments which is the equivalent of an acceleration of division of labor, there are dangers of inflation as a result of non-digested errors in the economic organization; complications of uneconomical work relationships; and dangers of a chain reaction in the spiral effect of labor costs versus machine costs. The policy is not an economic policy. It is a circuitous proposition.

What is suggested here is a policy of moderation that is in accord with fundamental institutions. The protraction of the policy of spending, price supports, and low rates of interest calls for a **gradual** reduction in the underwriting of additional capital instruments and a **gradual** withdrawal of price supports in adaptation to a relatively free market. In this respect the economic-political world leadership of the United States is faced with a test. The conflict over a policy of low rates of interest has in part been resolved by a compromise between the United States Treasury and The Federal Reserve System (March, 1951). This action, however, is unilateral and will not, of its own, prevent inflation, nor uneconomical work relationships, or a continuation in the chain reaction of conflicting cost relationships in the economy of the firm and the market.

Erwin Graue
Professor of Economics
University of Idaho (on leave)
Moscow, Idaho, U. S. A.

Fulbright Professor of Economics
University of Ankara
Ankara, Turkey.